

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 419/2012-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 59/2011 z 13. marca 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s., **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júla 2012 faxom a 18. júla 2012 poštou doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 10 ods. 1 a 2

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 59/2011 z 13. marca 2012 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola odporkyňou/žalovanou stranou v spore o ochranu osobnosti vedenom na Okresnom súde Humenné (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 18 C 103/2008. Okresný súd rozsudkom z 9. novembra 2010 uložil sťažovateľke povinnosť uverejniť v denníku N. vyhlásenie podľa textu petitu žalobného návrhu a žalobu vo zvyšku uplatnených nárokov odkázal na samostatné konanie. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky svojím napadnutým rozhodnutím potvrdil okresným súdom vyhlásený rozsudok ako vecne správny.

3. Sťažovateľka v podanej sťažnosti v podstatnom argumentovala, že „... súd prvého stupňa v danom prípade neaplikoval moderný prístup rozhodovania vecí, kedy dochádza k stretu práva na ochranu osobnosti na jednej strane a slobody prejavu a práva na informácie na strane druhej. Hoci súd správne citoval nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 7/96, v skutočnosti sa ním neriadil, pretože v skutočnosti vec posúdil v súlade s prekonanými stereotypmi z minulého storočia, kedy na úspech žalobcu postačovalo samotné uverejnenie informácie, ktorá sa neskôr ukázala ako nesprávna (nepravdivá). Z judikatúry Európskeho súdu..., ale aj Ústavného súdu SR, je však zrejmé, že tieto stereotypy sú už dávno prekonané...“

Súdy síce tvrdia, že došlo k neprimeranému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu, ale nemožno strácať zo zreteľa, že k tomuto záveru dospievajú len mechanicky na základe toho, že neskôr došlo k zmene skutkového stavu, ako bol skutkový stav, ktorý v čase uverejnenia článku prezentovali orgány činné v trestnom konaní, ergo že podozrenie (obvinenie) voči žalobcovi sa nepotvrdilo (žalobca bol spod obžaloby oslobodený). Tento zistený skutkový stav však autor článku a ani vydavateľ nemali možnosť preveriť a jeho zmenu predvídať. Súdy k uvedenému záveru dospievajú bez toho, aby skutočne aj zvažovali všetky relevantné skutočnosti a skutočne aj vážili proti sebe stojace práva. V odôvodnení o tom nie je ani zmienka.“ Na podporu svojej argumentácie sťažovateľka doložila aj citácie

z rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva, ústavného súdu, ako aj podrobný rozbor skutkových okolností merita jej právnej veci.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka požiadala, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 6 Co 59/2011 zo dňa 13. 03. 2012 porušil právo sťažovateľa na slobodu prejavu a právo na informácie zaručené čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy SR, čl. 10 ods. 1, 2 Dohovoru...“

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 59/2011 zo dňa 13. 03. 2012 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej

len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

8. Vychádzajúc z obsahu sťažnosti a k nej priložených príloh ústavný súd konštatuje, že táto sťažnosť napriek tomu, že sťažovateľka je zastúpená advokátom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 2 a 3 a § 50 ods. 1 písm. c) a ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

10. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

11. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili [písm. a)], označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody [písm. b)], a označenie, proti komu smeruje [písm. c)]. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde

k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

12. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

13. V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

14. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľkou predložený návrh rozhodnutia vo veci samej (petit) nie je vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre jeho rozhodnutie v uvedenej veci (pozri bod 4). Sťažovateľka síce v petite podanej sťažnosti uvádza, ktoré jej základné práva mali byť porušené, rozchádza sa však v presnom označení súdu, ktorý mal byť ich porušovateľom, keď v bode 1 označuje za porušovateľa Krajský súd v Prešove a v bode 2 Krajský súd v Bratislave. V rozpore so svojou povinnosťou deklarovanou v § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde nepredložila spolu s ústavnou sťažnosťou kópiu právoplatného rozhodnutia súdneho orgánu, ktorého rozhodnutie napáda s vyznačenou doložkou právoplatnosti, a v rozpore s § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde nepredložila ústavnému súdu plnú moc na zastupovanie zvoleným advokátom, v danom prípade JUDr. J. H.

15. Ústavný súd pripomína, že sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení

neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2012